

SXEDIO.5PA

13.3.1957: ΟΙ ΔΥΟ ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΣΑΜΨΩΝ ΟΠΩΣ ΤΙΣ ΚΑΤΕΓΡΑΨΕ Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΑΚΕΛ "ΧΑΡΑΥΓΗ"

Πριν από τις δυο δίκες και την καταδίκη του Νίκου Σαμψών έγινε η προανάκριση των δυο υποθέσεων. Ευρεία δημοσιότητα έδωσε η εφημερίδα ΧΑΡΑΥΓΗ στις **13** και **14** Μαρτίου **1957**.

Εγιναν δυο ξεχωριστές προανακρίσεις για τις δυο υποθέσεις. Στις **13** έγινε η προανάκριση της κατηγορίας για τη δολοφονία του Λοχία Τζων Σύριλ Θάρραγουντ.

Η προανάκριση είναι μια διαδικασία στην οποία η Κατηγορούσα Αρχή παρουσιάζει τα στοιχεία της, για να διαπιστωθεί κατά πόσον υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση, ώστε να παραπεμφθεί ο κατηγορούμενος σε δίκη.

Εγγραφε η εφημερίδα:

"Η υπόθεση του δημοσιογράφου Νίκου Σαμψών, **22** χρόνων, παραπέμφθηκε χθες για εκδίκαση στο Ειδικό Κακούργιοδικείο που θα συνέλθει στις **26** Απριλίου. Ο Σαμψών κατηγορείται ότι στις **28** Σεπτεμβρίου, **1956**, στη Λευκωσία, πυροβόλησε και φόνευσε τον Λοχία Τζων Θάρραγουντ.

Τη χθεσινή προανάκριση της υπόθεσης άνοιξε ο δικηγόρος του Στέμματος κ. Γκόσλιγκ, που είπε τα ακόλουθα:

Στις **28** Σεπτεμβρίου, στις **10.20** π.μ. τρεις άγγλοι Λοχίες περπατούσαν με πολιτικές ενδυμασίες στην οδό Λήδρας. Οι Λοχίες αγόρασαν δυο φωτογραφικές μηχανές και κατευθύνονταν προς τη διαχωριστική γραμμή, όπου ήταν σταθμευμένα τα αυτοκίνητά τους.

Τρεις νέοι, οπλισμένοι με περίστροφα, άρχισαν να πυροβολούν τους Λοχίες από πίσω. Δυο από αυτούς τους Λοχίες, οι Θάρραγουντ και Κάρτερ έπεσαν στο έδαφος. Ο Θάρραγουντ πριν πεθάνει πυροβόλησε δυο

φορές εναντίον των δραστών.

Ο τρίτος Λοχίας, ο Γουέμπ τραυματίστηκε. Μια γυναίκα που είναι αυτόπτης μάρτυρας θα καταθέσει στο Δικαστήριο τι είδε στη σκηνή του επεισοδίου.

Από το Σεπτέμβριο μέχρι την ημέρα που συνελήφθη ο κατηγορούμενος, δεν υπήρχε μαρτυρία ποιοι ήταν οι δράστες. Στις **30** Ιανουαρίου συνελήφθη ο Σαμψών στο Δάλι. Αποτέλεσμα της κατάθεσης του Σαμψών- συνέχισε ο δικηγόρος του στέμματος- ήταν να αρχίσει τη δράση της η Αστυνομία. Δύο από τα περίστροφα που βρέθηκαν στο σπίτι του αστυνομικού Χουβαρτά στις **2** Φεβρουαρίου, εξετάστηκαν από τον εμπειρογνώμονα όπλων κ. Μπερτς και διαπιστώθηκε ότι χρησιμοποιήθηκαν στο φόνο του Θάρραγουντ.

Στις **9** Ιανουαρίου, η αστυνομία διοργάνωσε αναγνωριστική παράταξη, αλλά ο Σαμψών αρνήθηκε να παρουσιασθεί στην παράταξη.

Στις **23** Φεβρουαρίου ο Λοχίας Γουέμπ, που εκτελούσε καθήκοντα στον Κεντρικό Αστυνομικό σταθμό, είδε τον κατηγορούμενο να περπατεί στην αυλή του αστυνομικού σταθμού. Ο Λοχίας Γουέμπ θα καταθέσει στο Δικαστήριο ότι αναγνώρισε τον κατηγορούμενο ως ένα από τους δράστες του επεισοδίου που συνέβη στις **28** Σεπτεμβρίου. Επίσης ο Γουέμπ είδε τον Σαμψών την ημέρα που συνελήφθη, αλλά δεν τον αναγνώρισε, γιατί ήταν αξύριστος, κουρελιάρης και είχε ματωμένο πρόσωπο.

Ο κυριώτερος μάρτυρας της κατηγορίας, ο Λοχίας Γουέμπ κατέθεσε τα ακόλουθα: Στις **28** Σεπτεμβρίου, ενώ περπατούσα στην οδό Λήδρας με δυο άλλους Λοχίες, άκουσα ένα πυροβολισμό. Περπατούσα μπροστά από τους συντρόφους μου και όταν έστριψα προς τα πίσω άκουσα και άλλους πυροβολισμούς και είδα τους δυο συναδέλφους μου να πέφτουν στο έδαφος. Εναντίον μου ρίφθηκαν πέντε πυροβολισμοί και έπεσα στο έδαφος. Εβγάλα το πρίστροφό μου και πυρβόλησα εναντίον ενός από τους δράστες που έτρεχε για να εξαφανισθεί.

ΣΤΕΜΜΑ: Αναγνώρισες κανένα από τους δράστες;

MARTYΡΑΣ: (Δείχνοντας προς το εδώλιο). Μάλιστα, αναγνώρισα τον κατηγορούμενο.

Επίσης ο μάρτυρας κατέθεσε ότι είδε τον κατηγορούμενο στον κεντρικό αστυνομικό σταθμό όπου τον αναγνώρισε.

Μια ελβετίδα που δεν ανακοινώθηκε το όνομά της, σύμφωνα με διαταγή του Δικαστηρίου, κατέθεσε ότι παρακολούθησε τη σκηνή του επεισοδίου, αλλά δεν αναγνώρισε τον Σαμψών ως ένα από τους δράστες.

Ο αξιωματικός της αστυνομίας κ. Χένρυ Μπερτς κατέθεσε ότι στις **30** Ιανουαρίου συνέλαβε τον Σαμψών στο Δάλι, ύστερα από πληροφορίες που δόθηκαν από ένα κρατούμενο. Στην κατοχή του Σαμψών βρέθηκε ένα όπλο τύπου στεν. Ο κ. Μπερτς όταν ανεξετάσθηκε από τον κ. Στ. Παυλίδη, δήλωσε ότι προξένησαν μερικές πληγές στον Σαμψών, γιατί ήταν "επικίνδυνος". Επίσης τον μετέφεραν στο στρατιωτικό νοσοκομείο για εξέταση.

Ο εμπειριγνώμονας όπλων και πυρομαχικών κ. Μπερτς κατέθεσε ότι οι σφαίρες που βέθηκαν στο σώμα του θάρραγουντι ρίφθηκαν από ένα περίστροφο που βρέθηκε στο σπίτι του Χουβαρτά.

Ο Λοχίας Λυντς κατέθεσε ότι προξένησαν μερικές πληγές στον Σαμψών γιατί κρατούσε το στεν και είχε άγριο ύφος. Ο Λοχίας κατέθεσε επίσης ότι ο Σαμψών δεν είχε σοβαρές πληγές ούτε σπασμένα κόκκαλα.

Ο Λοχίας Λυντς κατέθεσε ότι πήρε την ακόλουθη κατάθεση από τον Σαμψών: "Ο αρχηγός μου ήταν ο Α. Τσιάρτας. Το ψευδώνυμο του ήταν Πολυνίκης και πρωτύτερα τον έλεγαν Κίτσιο. Εγώ ήμουν αρχηγός της εκτελεστικής ομάδας (Στο σημείο αυτό ο Σαμψών φώναξε: "είναι ψέματα" και ο δικαστής του υπέδειξε να είναι ήσυχος). Επίσης μέλη του εκτελεστικού ήταν ο Γιώργος που τον συλλάβατε, ο Αθως Πετρίδης ή Ναύτης, που του γλύτωσα τη ζωή αλλά τον συλλάβατε, ο Ανδρέας Χατζηχρίστου που ήταν ο σιωφέρ μας και ο Βάσος Κυριλλής που μας έφερνε πληροφορίες από τον αρχηγό Τσιάρτα. Ο,τι δεν γνωρίζω δεν μπορώ να σας πω. Γνωρίζω ότι θα με κρεμμάσετε. Πρέπει να

αντιληφθείτε ότι είμαι φανατικός πατριώτης. Μισώ τον Κομμουνισμό. Ημουν ο καλύτερος ρεπόρτερ στην Κύπρο. Καταδικασθηκα σε **3** μήνες φυλάκιση στην Αμμόχωστο, Υστερα άρχισα να εργάζομαι για την ΕΟΚΑ. Πρώτα φόνευσα δυο άγγλους Λοχίες στην οδό Λήδρας. Ο κόσμος λέει ότι διέπραξα **20** φόνους. Οχι...Οχι...Δεν είναι αλήθεια. Κάθε φορά που γινόταν φόνος όλοι έλεγαν: Νίκος Σαμψών, ο Νίκος Σαμψών τον σκότωσε".

Ο αξιωματικός Τζέιμς Γκρήην κατέθεσε ότι πήρε μια κατάθεση από τον Σαμψών που την υπέγραψε θεληματικά. Η κατάθεση αναφέρει τα ακόλουθα: Όταν φόνευσα τους δυο άγγλους ήμουν μαζί με τον Αθω Πετρίδη. Τα περίστροφα μας τα έδωσαν δυο άγνωστες μου κοπέλλες και όταν διαπράξαμε το φόνο τους τα επέστρεψα".

Συνεχίζοντας την κατάθεση του ο αξιωματικός Γκρήην, είπε ότι βρήκε τρεις επιστολές στο δωμάτιο όπου συνελήφθη ο Σαμψών. Οι επιστολές έφεραν την υπογραφή "Αιρωτος".

Τελευταίος μάρτυρας κατέθεσε ο αξιωματικός της αστυνομίας κ. Ν. Παναγιώτου, που είπε ότι στις **2** Μαρτίου απάγγειλε την κατηγορία εναντίον του Σαμψών. Σε απάντηση της κατηγορίας ο Σαμψών είπε: "Είμαι αθώος, ελπίζω ότι η αλήθεια θα λάμψει στο Δικαστήριο".

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΣΗ: Η προανάκριση για τη δεύτερη υπόθεση ότι στο Δάλι πυροβόλησε εναντίον του αξιωματικού Μπερτζ ακούστηκε την επομένη. Εγγραφε η ΧΑΡΑΥΓΗ στις **14** Μαρτίου **1957**:

"Μπροστά στο Ειδικό Δικαστήριο Λευκωσίας ακούσθηκε χθες η προανάκριση της δεύτερης κατηγορίας εναντίον του Νίκου Σαμψών, ότι δηλαδή στις **30** Ιανουαρίου **1957** στο Δάλι πυροβόλησε εναντίον του αξιωματικού της αστυνομίας κ. Χένρυ Μπερτζ. Ο δικηγόρος του Στέμματος κ. Γκόσλιγκ εξιστόρισε τα γεγονότα ως ακολούθως:

Στις **30** Ιανουαρίου, η ώρα μια μετά τα μεσάνυκτα ομάδα αστυνομικών του Ειδικού Κλάδου και στρατιώτες μετέβησαν ύστερα από πληροφορίες στο

Δάλι και περικύκλωσαν το σπίτι του κ. Παπακυριακού. Οι αστυνομικοί που ήσαν τέσσερις μπήκαν στο σπίτι αφού παραβίασαν την είσοδο. Όταν μπήκαν στον ηλιακό αντιλήφθηκαν ένα δωμάτιο που ήταν φωτισμένο. Παραβίασαν την θύρα του δωματίου και βρέθηκαν αντιμέτωποι με τον Σαμψών που κρατούσε το στεν στο χέρι. Ήταν ντυμένος και εφάρμοζε μια σφαιροθήκη στο οπλοπολυβόλο. Ένας νέος **16** χρονών, που βρισκόταν στο ίδιο δωμάτιο καθόταν στο στρώμα φορώντας τις πιτζάμες. Ήταν ο Λοΐζος Παπακυριακού, γιος του νοικοκύρη. Οι αστυνομικοί ήταν οπλισμένοι με περίστροφα, εκτός από το Λοχία Γουίλλαρντ που κρατούσε ένα στέρλιγκαν. Ο Γουίλλαρντ πυροβόλησε πάνω από το κεφάλι του Σαμψών, ενώ άλλοι αστυνομικοί όρμησαν εναντίον του. Ο Λοχίας Λυντς κτύπησε το Λοΐζο στο κεφάλι, με το πίσω μέρος του περιστρόφου και τον άφησε αναίσθητο. Ο Γουίλλαρντ κτύπησε επίσης τον Σαμψών στο κεφάλι με το στέρλιγκαν και άρχισε μια βίαιη μάχη. Ο Λοχίας Μάνσυ άρχισε τότε να κτυπά τον Σαμψών με μια καρέκλα. Κατά τη διάρκεια της μάχης, ο Σαμψών έπεσε στο έδαφος. Τότε ο αξιωματικός Μπερτς πάτησε το δεξί χέρι του Σαμψών και τον αφόπλισε. Στο στρώμα βρέθηκε μια άλλη σφαιροθήκη. Οι μάρτυρες, συνέχισε ο δικηγόρος του Στέμματος, θα καταθέσουν στο Δικαστήριο ότι όταν ο Σαμψών βρισκόταν στο πάτωμα συμπεριφερόταν σαν τρελλός, και φώναζε: "Σκοτώστε με, σκοτώστε με, αν μου δώσετε καιρό θα είσαστε όλοι νεκροί". Όταν τέλος συνελήφθη ο Σαμψών μεταφέρθηκε στον κεντρικό αστυνομικό σταθμό. Στην τζέπη του βρέθηκε μια ταυτότητα με την δική του φωτογραφία, αλλά όχι με το όνομά του. Όταν έβαλαν τον Σαμψών στο αυτοκίνητο, ο αξιωματικός Μπερτς επέσυρε την προσοχή του στο νόμο. Στη Λευκωσία ο κατηγορούμενος έκαμε δυο καταθέσεις, μια σύντομη και μια λεπτομερή στον αστυνόμο κ. Γκρήνην. Επιπρόσθετα στο στρώμα βρέθηκαν τρεις επιστολές και επιμένω να παρουσιασθούν αυτές στο Δικαστήριο.

Ο αξιωματικός κ. Χένρυ Μπερτς κατέθεσε ότι

μετέβη στο Δάλι επικεφαλής των δυνάμεων ασφαλείας ύστερα από πληροφορίες που πήρε από ένα κρατούμενο.

Περικυκλώσαμε το σπίτι του Λοΐζου Παπακυριακού και αφού παραβιάσαμε δυο πόρτες μπήκαμε στο δωμάτιο όπου βρισκόταν ο Σαμψών. Βρέθηκα αντιμέτωπος με τον Σαμψών που κρατούσε ένα στεν στραμμένο προς το μέρος μου. Δεν πρόσεξα κατά πόσον ήταν εφαρμοσμένη η σφαιροθήκη. Ο νεαρός Λοΐζος βρισκόταν στο στρώμα και ήταν έτοιμος να σηκωθεί. Είδα το Λοχία Γουίλλαρντ να πυροβολεί πρώτα τον Σαμψών και μετά να τον κτυπά με το στέρλιγκαν στο κεφάλι. Εγώ ήμουν ο υπεύθυνος και είχα δώσει οδηγίες να συλληφθεί ζωντανός ο Σαμψών. Ο Λοχίας Μάνσου όρμησε εναντίον του Σαμψών και τον κτυπούσε με μια καρέκλα στο κεφάλι και στο σώμα. Είδα το Σαμψών να πέφτει στο πάτωμα, κρατώντας το όπλο. Τον πάτησα στο δεξί χέρι και τον αφόπλισα. Μετά παρατήρησα ότι η σφαιροθήκη βρισκόταν στη θέση της και την έβγαλα. Ο Σαμψών φώναζε σαν τρελός "σκοτώστε με, σκοτώστε με, πριν σας σκοτώσω όλους. Όταν μεταφέραμε τον Σαμψών και το Λοΐζο στο στρατιωτικό αυτοκίνητο που συστήθηκα και αυτός μου απάντησε: "Είμαι ένοχος. Ο Λοΐζος όμως είναι αθώος".

ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Πόση ώρα κράτησε η μάχη με τον Σαμψών;

ΜΑΡΤΥΡΑΣ: Περίπου πέντε λεπτά.

ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Από την ώρα που ξεκινήσατε από το Δάλι, ώσπου να φθάσετε στη Λευκωσία, πως ήταν ο καιρός;

ΜΑΡΤΥΡΑΣ: Η νύχτα ήταν βροχερή. Εβρεχε και βροντούσε.

ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Εκτός από τις δυνάμεις ασφαλείας βρισκόταν μαζί σας και κανένα άλλο πρόσωπο;

ΜΑΡΤΥΡΑΣ: Ήταν ο κρατούμενος πληροφοριοδότης.

ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Στο δωμάτιο υπήρχαν φωμιά και σιδερένιες βράβδοι;

ΜΑΡΤΥΡΑΣ: Δν γνωρίζω.

ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Σε ποια κατάσταση βρισκόταν ο κατηγορούμενος ύστερα από τη μάχη;

ΜΑΡΤΥΡΑΣ: Ήταν κουρασμένος αλλά δεν έχασε τις αισθήσεις του. Μεταφέρθηκε στη Λευκωσία μέσα στη βροχή σε αυτοκίνητο που δεν είχε σκέπασμα.

Τα ίδια κατέθεσε και ο Λοχίας Λυντις. Ο ίδιος πρόσθεσε ότι ο Σαμψών πάλευε άγρια και όταν τον αντίκρυσε για πρώτη φορά στεκόταν στο βάθος του δωματίου σε στάση που ήταν έτοιμος να πυροβολήσει. Επίσης είπε ότι με το κτύπημα που έδωσε στο Λοΐζο μπορούσε να τον αφήσει νεκρό. Μάρτυρας κατηγορίας κατέθεσε και ο εμπειρογνώμονας όπλων και πυρομαχικών κ. Μπερτις.

Ο Λοχίας Μάνσου παρουσίασε στο δικαστήριο τις επιστολές που βρέθηκαν στην κατοχή του Σαμψών με το ψευδώνυμο "Ατρώτος". Ο κ. Στ. Παυλίδης όμως έφερε ένσταση λέγοντας ότι οι επιστολές ήταν άσχετες με την υπόθεση. Το Δικαστήριο αποδέχθηκε την εισήγηση του κ. Παυλίδη.

Ο αστυνόμος κ. Γκρήην παρουσίασε στο Δικαστήριο την ακόλουθη κατάθεση που όπως δήλωσε πήρε από τον Σαμψών:

"Την περασμένη νύκτα ήλθα στο σπίτι του Λοΐζου. Όταν μπαίναμε στο σπίτι ήταν παρούσες η μητέρα και η αδελφή του. Εκρυσά το στεν κάτω από το σάκκο μου. Τους είπα ότι θα έμενα στο σπίτι τους. Από τις **13** Δεκεμβρίου ζούσα σε μια καλύβα έξω από το Δάλι. Κρυολόγησα και πήγα στο σπίτι του Λοΐζου. Με τροφοδοτούσε το πρόσωπο που μου έδωσε το στεν. Το άγνωστο αυτό πρόσωπο μου είπε ότι είχε οδηγίες να μου δώσει ένα στεν. Στις **13** Δεκεμβρίου, ενώ περιπλανόμουν στα χωράφια του Δαλιού και πέρασα μια νύκτα σε μια μάνδρα με πλησίασε αυτό το πρόσωπο και μου είπε: "Είσαι ο Νίκος Σαμψών; Ελα μαζί μου". Μου έδωσε **10** λίρες ένα στεν, δυο σφαιροθήκες και μου είπε: "Το όπλο να το έχεις δίπλα σου". Αγαπώ τους γονείς μου και σας ορκίζομαι ότι όσα σας είπα είναι αληθινά".

Ο επιθεωρητής κ. Α. Παπακωνσταντίνου κατέθεσε ότι κατηγορήσε τον Σαμψών στις **23** Φεβρουαρίου και σε απάντηση της κατηγορίας ο Σαμψών είπε: "Ότι έχω να

πω θα το πω στο δικαστήριο. Η κατηγορία είναι ψευδής.
Είμαι αθώος."

Η εκδίκαση της υπόθεσης παραπέμφθηκε στο
Ειδικό Κακουργοδικείο που θα συνέλθει στη
Λευκωσία στις 9 Μαΐου.

Συνήγοροι του Σαμπών παρουσιάζονται οι κ.κ. Σ.
Παυλίδης και Λ. Κληρίδης".